

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Peccatis Et Gratia

Vindalium, 1646

Sectio I. An sit in voluntate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38789

CAPVT IX.

De subiecto peccatorum.

SECTIO I.

An sit in voluntate.

CONCLUSIO I.

Voluntas est subiectum peccati.)
 Ita S. Thomas 1. 2. quæst 74. art.
 1. quod probat, quia omnes actus mo-
 rales siue sint actus virtutum, siue pec-
 catorum, sunt manentes in agente. Vnde
 oportet quòd proprium subiectum actus
 peccati, sit potentia quæ est principium
 actus: at voluntas est principium pecca-
 torum, aliorumque actuum moralium;
 cum proprium eiusmodi actuum sit, vt
 sint voluntarij, ac proinde peccatum est
 in voluntate, sicut in subiecto. Quod au-
 tem in hac ratione supponitur, omnes
 actus morales esse immanetes, inde bre-
 uiter suadetur, quia per illos homo de-
 nominatur intrinsecè, & formaliter bo-

nus, aut malus.

Ex quo potest colligi, generatim omne peccatum esse in voluntate, tanquam in subiecto. Nam cum omne peccatum procedat à voluntate, sitque actus moralis, si de ratione talis actus est, vt maneat in principio à quo procedit, consequens est omne peccatum esse in voluntate, tanquam in subiecto.

Verùm contra hoc est iam difficultas, quia S. Doctor art. 2. docet, non solum voluntatem esse posse subiectum peccati, sed etiam omnes illas potentias, quæ possunt moueri ad suos actus, vel ab eis reprimi per voluntatem; quod probat, quia omne principium voluntarii actus est subiectum peccati, actus autem voluntarij dicuntur non solum illi qui eliciuntur à voluntate, sed etiam ii qui à voluntate imperantur.

Ad horum conciliationem, Nota, duplicem considerari posse malitiam in actibus prædictis, aliam obiectiuam, per quam constituuntur obiecta volitionis prauæ, aliam formalem, per quam possunt denominari formaliter mali, & habere rationem peccati. Circa quam distinctionem.

Dicendum 1. malitiam obiectiuam competere per se, & independentem ab

actu voluntatis, iis actibus qui procedunt à potentiis voluntati subordinatis: non enim furtum, verbi causa, est malum, quia procedit ab actu malo voluntatis, sed potius ipse actus voluntatis est malus, & legi diuinæ repugnans.

Dicendum 2. si agatur de malitia formali, qua eliquid denominatur peccatū, actus prædictos non esse malos per se, & independenter ab actu voluntatis, quia eo modo spectati non sunt liberi. Nec refert, quod sint ex se deformes rectæ rationi, hoc enim verum est de deformitate in ratione obiecti non deformitate in ratione actus formaliter mali, & demeritorij; quia deest libertas.

Dicendum 3. si iidem actus spectentur, vt sunt coniuncti cum voluntate, & ab ea imperantur, sic eos esse formaliter malos, cum habeant libertatem, aliasque conditiones ad peccatum necessarias. Quod tamen ita intellige, vt quia actus illi non sunt liberi; nisi per denominationem extrinsecam ab actu libero voluntatis, non etiam sint formaliter mali intrinsecè, sed tantum extrinsecè per denominationem ab actu malo voluntatis, ex cuius imperio fiunt.

Iam his positis, facile est conciliare loca prædicta, Nam quando S. Thomas
art. 1.

DE PECCATIS. CAP. IX. 97

art. 1. docet, omnia peccata esse subiectiuè in voluntate, agit de peccatis, vè sunt formaliter & intrinsecè peccata; quando autem art. 2. ait, peccata esse etiam in aliis potentiis, distinctis à voluntate, loquitur de peccatis, secundum malitiam obiectiuam, aut formalem extrinsecam spectatis.

SECTIO II.

An sit in Appetitu sensitivo.

CONCLUSIO I.

IN sensualitate potest esse peccatum. Probatur ex art. 3. quia peccatum potest inueniri in qualibet potentia, cuius actus potest esse voluntarius, & inordinatus; atqui actus sensualitatis, seu appetitus sensitivi potest esse voluntarius, ex motione voluntatis. Quare si illius actus aliunde sit inordinatus, puta quia fertur in illicita, id sufficiet ad peccatū.

Circa hanc conclusionem dubium occurrit, an sensualitas, seu appetitus sensitivus secundum se, sit capax peccati. Responsio communis est negativa, contra
de Pecc. E